

ÍNDEX

- 1. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS**
- 2. OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ**
- 3. MÈTODE DE TREBALL**
- 4. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS**
- 5. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC**
- 6. CONCLUSIONS**
- 7. INVENTARI del MATERIAL**
- 8. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA**
- 9. BIBLIOGRAFIA**

1. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS

2. OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ

Arran de l'execució de les obres d'un ascensor en una part de l'edifici del C/ Comtessa de Sobradí, 4 i donades les característiques històrico-arquitectòniques de l'edifici en qüestió, així com el resultat de les anteriors intervencions arqueològiques realitzades (vegeu l'anterior apartat) es va creure necessari dur a terme un seguiment arqueològic, durant els rebaixos de terres en el subsòl del mateix.

Les obres es realitzaren en l'espai contigu al pati interior de l'edifici (vegeu Planta General) i els treballs de construcció van córrer a càrrec de l'empresa Carboix.

L'obra necessària per a la realització de la fonamentació de l'ascensor consistia en una cala de forma quadrada de dos metres de costat i amb una profunditat d' 1'2 metres respecte el paviment actual.

Així doncs, l'objectiu principal de l'actuació arqueològica consistia en la documentació de les restes arqueològiques, tenint en compte la presència d'una part d'una de les torres de la muralla romana, documentada

durant l'execució d'unes obres, al local contigu per la banda sudoest de l'edifici.

3. MÈTODE DE TREBALL

L'actuació arqueològica realitzada al C/ Comtessa de Sobradí, 4 consisteix, com ja hem explicat anteriorment, en el seguiment arqueològic dels rebaixos de terres que es realitzin per a construcció d'un ascensor. És per això, que aquesta intervenció no és una excavació arqueològica pròpiament dita, sinó que es tracta de fer un seguiment dels rebaixos realitzats, per tal de documentar-ne les possibles restes arqueològiques. No obstant, la tasca de l'arqueòleg continua sent la de recollir la major quantitat de dades possibles sobre les troballes i així poder-ne donar una informació històrica detallada.

Per tal d'aconseguir aquest últim objectiu, cal seguir una metodologia sistemàtica i adequada. La que s'ha realitzat en aquesta excavació s'inspira en el mètode de registre utilitzat per E.C.Harris i per A.Carandini (Harris, 1975, 1977, 1979; Carandini 1977, 1981). Es tracta de registrar objectivament els elements i estrats que s'exhumen (tant els que es fan manualment com els que es fan amb màquines excavadores), realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d' "Unitat Estratigràfica" (u.e.) que individualitza els uns dels altres. Cada u.e. es registra en una fitxa on s'indica: la ubicació en el jaciment, les seves característiques físiques, la situació en les plantes i seccions i la posició física respecte a la resta d'unitats estratigràfiques amb les quals es relaciona.

Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic, el qual està compost per plantes i per seccions. I finalment el material fotogràfic imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats.

Cal esmentar també, el tractament que donem al material que ens apareix durant els treballs d'excavació. En primer lloc es renta amb aigua i cada peça es sigla, per tal de deixar constància del seu lloc de procedència (codi del jaciment i any). I en segon lloc, les peces preferents, és a dir, aquelles que tenen forma o una decoració prou important, es dibuixen i reben un número, per tal de que quedin individualitzades.

4. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS

L'actuació arqueològica es va iniciar el dia 12 d'abril de l'any 2000 i va finalitzar el de maig del mateix any, amb diverses interrupcions. Aquestes van tenir la causa en problemes tècnics, fruit de l'empresa constructora de l'ascensor.

L'espai on es realitzà l'obra ja s'hi havia ubicat antigament, probablement desde la construcció del propi edifici, un ascensor, el qual es trobava a tocar del de nova construcció, per la banda sudest. El paviment d'aquest pati es trobava a uns 40 cm. per sota el paviment actual de

l'entrada i per tant els rebaixos necessaris només havien d'assolir uns 80 cm. de profunditat.

En primer lloc, evidentment es va desmontar el paciment (u.e.: 1), que estava format per una fina capa de formigó. A tocar de la paret nordoest, aquest paviment cobria una clavaguera (u.e.: 2), feta de totxanes i formigó, que travessava tota la cala, paral·lela a aquesta paret. Tenia una amplada de 60 cm. una profunditat de 30 cm. Es trobava en funcionament i per tant, es va haver de canalitzar-la en un altre tub, al voltant de la cala. També travessant la cala, però aquesta vegada en direcció sudest/nordoest i a uns 30 cm. de la paret sudoest es van documentar, coberts només per la fina capa de formigó dos tubs de plàstic d'uns 10 i 15 cm. de diàmetre respectivament, que portaven aigua corrent.

A la resta de la cala va sortir un estrat de reompliment (u.e.: 3) format per terra argilosa i runa. Paral·lel a la clavaguera i cobert per aquest estrat va aparèixer un mur (u.e.: 5), aproximadament a l'eix de la cala i que la travessava totalment en direcció nordest/sudoest. Es tractava d'una paret de poc més de 40 cm. d'amplada, feta amb pedres irregulars i lligades amb una important quantitat de formigó. Adossada a aquesta paret per la banda sudest es va documentar una petita part d'un paviment de calç (u.e.: 7), d'uns 5 cm. de gruix, en un estat de conservació molt precari. Aquest paviment cobria un estrat de terra argilosa i vermella (u.e.: 6) que contenia una quantitat bastant important de material ceràmic, la major part del qual era d'època romana. A més, aquest mur (u.e.: 5) s'enllaçava amb un altre mur

(u.e.: 8), el qual constituïa una de les parets mitgeres de l'edifici, és a dir, la paret nord-est de la cala i que formava part del pati interior.

Tornant a la banda nord-oest del sondeig, es va documentar, cobert per l'estrat u.e.: 3, un rebliment d'anivellament, format únicament per pedres i ciment. Aquest estrat (u.e.: 4) es va haver de desmuntar amb el martell elèctric, ja que formava una massa molt compacta.

I ja per acabar aquesta seqüència estratigràfica, cal explicar els dos elements que ens fan pensar en l'existència d'una petita part de la muralla romana. Ambdós estan coberts per aquest nivell de pedres i formigó. Just a l'angle sud del sondeig es va documentar un carreu de dimensions considerables (70 x 40 cm.) de pedra de Montjuïc, la part superior del qual havia quedat molt malmesa pel nivell d'amortització o u.e.: 4. Adossada a aquest carreu, es va detectar l'altre element romà (u.e.: 11) que constituïa una massa irregular molt compacta, formada per una important quantitat de morter de calç de color ataronjat, lligat amb algunes pedres petites i irregulars. Es conservava molt malmès, a causa de les obres de l'edifici i tenia una forma totalment irregular.

Cal fer esment també, d'un petit estrat (u.e.: 9), situat a l'angle nord de la cala i cobert per l'u.e.: 4. Actualment també queda cobert per la nova clavaguera i per tan la seva excavació resultava molt costosa, a més de tenir un espai molt petit (de forma triangular: 30 x 40 cm.). Semblava adossar-se a l'u.e.: 11 i estava format per terra argilosa vermella i contenia algun petit fragment de ceràmica romana.

Així doncs, aquestes unitats estratigràfiques esmentades són totes les que es van poder documentar durant l'execució de la fonamentació de l'ascensor, la qual es va aturar en la cota on va aparèixer aquesta part de muralla, ja que per a la construcció de l'ascensor no calia aprofundir més. Així doncs, a continuació i com a final de la intervenció arqueològica es va cobrir el sondeig amb el material adient (geotèxtil i una capa de sauló) per a la preservació d'aquest nou tram de muralla documentat.

5. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

U. E.: 1

Definició: Paviment del pati interior, que es conservava a l'inici de l'excavació, que consisteix en una fina capa de formigó. Fotografies: núm. 1-5.

Posició Física:

Cobreix: 2 i 3

Datació: principis del segle XX

U. E.: 2

Definició: Clavaguera feta de totxanes i ciment, de secció rectangular, de 60 x 40 cm. Fotografia: núm. 3.

Posició Física:

S'hi adossa: 3

Recolza en: 4

Datació: principis del segle XX

U. E.: 3

Definició: Rebliment format per runa. Conté una important quantitat de pedres petites i fragments de teula. Fotografies: núm. 1-5.

Posició Física:

Cobreix: 2, 4, 6 i 7

Cobert per: 1

Datació: segle XIX

U. E.: 4

Definició: Nivell format per pedres petites i totalment irregulars, lligades amb una gran quantitat de formigó. Fotografia: núm. 2.

Posició Física:

Cobert per: 2 i 3

Cobreix: 5

Datació:

U. E.: 5

Definició: Paret bastida amb pedres de tamny mitjà, de forma irregular i lligades amb una gran quantitat de formigó. Fotografies: núm. 4 i 5.

Posició Física:

Hi recolza: 3

Solidari amb: 8

Talla: 11

Recolza en: 11

S'hi adossa: 4 i 6

Datació: segle XIX

U. E.: 6

Definició: Estrat de rebliment, format per terra argilosa, que conté material ceràmic i constructiu. Fotografies: núm. 4 i 5.

Posició Física:

S'adossa a: 5

Hi recolza: 7

Cobert per: 3

Datació:

U. E.: 7

Definició: Paviment de morter de calç, d'uns 5 cm. de gruix. Fotografies: núm. 4 i 5.

Posició Física:

Hi recolza: 3

Recolza en: 6

S'adossa a: 5

Datació: segle XIX

U. E.: 8

Definició: Paret feta de pedres mitjanes lligades amb una important quantitat de formigó.

Posició Física:

Solidari amb: 5

Talla: 9 i 11

Datació: segle XIX

U. E.: 9

Definició: Nivell de terra argilosa, que conté ceràmica d'època romana.

Posició Física:

Cobert per: 4

Tallat per: 8

S'adossa a: 11

Datació:

U. E.: 10

Definició: Carreu de pedra de Montjuic, de forma rectangular, amb unes mesures de 70 x 40 cm.

Posició Física:

Hi recolza: 4

S'adossa a: 11

Datació:

U. E.: 11

Definició: Rebliment intern de la muralla romana, fet de morter de calç de color ataronjat amb algunes petites pedres totalment irregulars.

Posició Física:

Hi recolza: 4

Tallat per: 4, 5 i 9

S'hi adossa: 9 i 10

Datació: